

Vyjádření školitele Mgr. Pavla Band'oucha k průběhu studia a k disertační práci

„Apoštolští nunciové v Praze v počátečním období vlády Rudolfa II. a jejich význam pro společnost zemí Koruny české (1578-1594)“

předkládané v roce 2024 na Ústavu českých dějin FF UK

I. Hodnocení celého doktorského studia

Doktorské studium Mgr. Pavla Band'oucha ovlivnily dva faktory. Prvním byl jeho vstup do jezuitského řádu, pro který se rozhodl na konci prvního ročníku svého doktorského studia. Z důvodu pobytu v noviciátu přerušil studium na dva roky (2017/2018 a 2018/2019). V následujících dvou akademických letech 2019/2020 a 2020/2021, kdy v rámci své formace studoval filozofii v Římě, se v mezích možností věnoval především heuristice, skladbě své budoucí práce a přípravě základních tezí pro jejich prezentaci a obhajobu.

V této době však na jeho studium velmi negativně zapůsobil druhý faktor, epidemie nemoci covid-19 a s ní související cestovní i jiná omezení. To zapříčinilo určité opoždění při plnění studijních povinností, které se však P. Band'ouchovi podařilo v následujícím období napravit – v září roku 2021 obhájil teze své práce a složil oborovou zkoušku, na jaře 2022 složil státní doktorskou zkoušku. Současně dohnal i svou zpočátku značně zanedbanou účast na doktorském semináři. V průběhu let 2022-2024 také vykonával stáže v římských archivech a knihovnách. Během studia se P. Band'ouch aktivně zúčastnil tří vědeckých zasedání, publikoval čtyři studie ve dvou časopisech a jednom sborníku.

Během prací na textu disertace, s nimiž mohl začít intenzivněji po roce 2021, doktorand pravidelně konzultoval se školitelem. Bylo zjevné, že svou tematiku stále promýšlí, že se snaží rozšiřovat pramennou základnu, že hledá různé interpretační možnosti pro použité prameny. K tomu mu napomáhaly dílčí studie, které k širšímu tématu své disertace sepsal a publikoval.

II. Celkové zhodnocení disertační práce

Mgr. Pavel Band'ouch si pro svou disertační práci zvolil problematiku zajímavou jak z hlediska církevních dějin raného novověku, tak i vzhledem ke vnitropolitické situaci v českých zemích. Jeho téma propojuje papežskou politiku s náboženskou a politickou situací po nástupu Rudolfa II. do čela habsburské monarchie a po jeho trvalém usídlení v Praze. Předložená práce má promyšlenou a logickou stavbu, autor postupuje od informací o svých motivacích pro výběr tématu a od konkretizování základní terminologie a metodologie přes shromáždění relevantních informací o devíti nunciích u pražského rudolfinského dvora až po zpracování principů papežské politiky realizované nunciem, kteří museli brát v úvahu konfesně složitě poměry v českých zemích.

Na práci oceňuji několik stránek. Především autorovu snahu přihlížet k politickým a společenským souvislostem působení nunciů v Čechách, stejně jako nepouštět ze zřetele mezinárodní dimenze papežské politiky. Dále přes nezbytně faktografický charakter druhé hlavy práce považuji za velmi zajímavé a užitečné shrnutí informací o jednotlivých papežských diplomatech u Rudolfova dvora, které nejen že umožňuje i čtenářům nezabývajícím se do hloubky nunciaturami získat základní přehled, ale současně bylo pro autora významným prostředkem pro studium individuálních přístupů jednotlivých nunciů při plnění úkolů zadaných kurií. Pozitivně hodnotím i autorovy snahy o jeho vlastní pohled na klíčové pojmy doprovázejícím náboženské proměny v raně novověké Evropě (reformace, protireformace, konfesionalizace, reforma). Zajímavý je také pohled na náboženský vývoj českých zemí

v delším časovém rámci pohusitské a předbělohorské doby, který tvoří východisko pro posouzení vlastního působení nunciů v první polovině Rudolfovy vlády. Za obecně přínosné a z řady hledisek pozoruhodné pak považuji pojednání o významech pojmu *ragion di stato* v kontextu působení nunciů u císařského dvora.

III. Připomínky k disertační práci [jsou-li nějaké]

Výhrady k předložené práci očekávám od oponentů, ze svého pohledu mohu pouze konstatovat, že za problémový rys některých pasáží práce mohou být považovány občasné autorovy snahy pojímat studovaná témata v příliš širokých filozofických a teologických souvislostech, i když osobně těmto snahám o širší kontexty rozumím. Za spíš technický problém pak považuji opomenutí v soupisu pramenů a literatury, kde nejsou uvedeny také archivní prameny; tento nedostatek vyvolává na první pohled dojem, že práce byla vystavěna pouze na edicích, což není zdaleka přesné, byť edice skutečně tvořily základ autorových pramenných východisek. O archivním výzkumu však svědčí nejen prameny citované v poznámkách, ale také přílohy, ve kterých P. Bandouch poskytuje pracovní edice několika významných archivních pramenů.

IV. Případné dotazy k obhajobě

Nemám.

V. Závěr

Mgr. Pavel Bandouch ve své práci prokázal široký rozhled po pramenné základně k danému tématu, prokázal také schopnost pramenné kritiky, samostatné analýzy problémů a v neposlední řadě dokázal své poznatky zobecnit. Ostatně své schopnosti autor projevil již v dílčích pracích, které během svého studia napsal a publikoval, tato disertace potvrdila jeho badatelský potenciál. Podle mého soudu předložená práce naplňuje požadavky kladené na tento druh kvalifikačních prací, proto ji doporučuji k obhajobě a předběžně ji klasifikuji jako „prospěš“.

V Praze 4. června 2024

Prof. PhDr. Jiří Mikulec, CSc.